

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Αριθμός Γνωμοδοτήσεως: 277/2008
ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
(Τμήμα Β')

Συνεδρίαση της 20-5-2008

ΣΥΝΘΕΣΗ

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ: Αλέξανδρος Τζεφεράκος, Αντιπρόεδρος ΝΣΚ, αντί του κωλυομένου Προέδρου του Τμήματος Χρήστου Τσεκούρα, Αντιπροέδρου ΝΣΚ

ΜΕΛΗ: Νικόλαος Κατσίμπας, Σπυρίδων Δελλαπόρτας, Ανδρέας Φυτράκης,
Ηλίας Ψώνης, Χρυσαφούλα Αυγερινού, Βασιλική Δούσκα, *Nομικοί Σύμβουλοι.*

ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ: Ευριπίδης Τσιτσέλης, Πάρεδρος Ν.Σ.Κ.

Αριθμ. ερωτήματος: Υπ' αριθμ. πρωτ. Δ.1723/177/A0018/18-10-2007 έγγραφο της 18^{ης} Δ/νσης Τελωνειακών Οικ. Συστημάτων του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών.

Περιληφθη ερωτήματος: Ερωτάται, εάν: α) ανήλικο τέκνο το οποίο υποβάλλει φορολογική δήλωση δύναται να θεωρηθεί ως προστατευόμενο τέκνο, κατά την έννοια της διατάξεως του άρθρου 1 παρ.2 του Ν.3454/2006 “Ενίσχυση της οικογένειας και λοιπές διατάξεις”

(Α'75), περί απαλλαγής από το τέλος ταξινόμησης επιβατικών αυτοκινήτων οχημάτων στην τρίτεκνη οικογένεια, και εάν, εν γένει, για την ερμηνεία του όρου “προστατευόμενα τέκνα” η υπηρεσία οφείλει να ανατρέχει στην διάταξη του άρθρου 7 του Ν.2238/1994 “Κύρωση του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος” (Α' 151), ερευνώσα εάν το τέκνο βαρύνει ή όχι φορολογικά τον γονέα, οπότε και, περαιτέρω, η υπηρεσία οφείλει να απαιτεί, πλην των λοιπών προβλεπόμενων δικαιολογητικών, και την υποβολή φορολογικών δηλώσεων, και β) λοιπών προβλεπόμενων δικαιολογητικών, και την υποβολή φορολογικών δηλώσεων, και β) συνιστά επαρκές αποδεικτικό στοιχείο της φοιτητικής ιδιότητας του τέκνου είτε η βεβαίωση εγγραφής στο εκπαιδευτικό ίδρυμα, η οποία, όμως, εξεδόθη 2 και 3 μήνες πριν από την επίσημη έναρξη του ακαδημαϊκού έτους, είτε μόνον η βαθμολογία των εισαγωγικών εξετάσεων, εν συνδυασμώ προς τις βάσεις εισαγωγής, οι οποίες ανακοινώνονται από το Υπουργείο Παιδείας και από τις οποίες προκύπτει η εισαγωγή του τέκνου σε κάποια αναγνωρισμένη σχολή ή εκπαιδευτικό ίδρυμα της ημεδαπής.

Επί του ανωτέρω ερωτήματος, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους – Τμήμα Β'
γνωμοδότησε ομοφώνως ως ακολούθως:

Α) 1. Σύμφωνα με την διάταξη του άρθρου 1 παρ.2 του Ν.3454/2006 “Ενίσχυση της οικογένειας και λοιπές διατάξεις” (Α' 75): “2. Η προβλεπόμενη στο άρθρο 12 του ν.3220/2004 (ΦΕΚ 15 Α') απαλλαγή από το τέλος ταξινόμησης επιβατικών αυτοκινήτων οχημάτων επεκτείνεται και χορηγείται αναλογικά και στους γονείς ή γονέα με τρία ανήλικα τέκνα από τον ίδιο ή διαφορετικούς γάμους για τα οποία έχουν με νόμο ή δικαστική απόφαση τη γονική μέριμνα και επιμέλεια ή νομίμως αναγνωρισθέντα ή νιοθετηθέντα ή εκτός γάμου γεννηθέντα, τα οποία είναι άγαμα ή προστατευόμενα, σε ποσοστό τριάντα πέντε τοις εκατό (35%) κατά το έτος 2006, εβδομήντα τοις εκατό (70%) κατά το έτος 2007 και εκατό τοις εκατό (100%) κατά το έτος 2008 και εντεύθεν. Για την εφαρμογή της διάταξης του άρθρου 12 του ν.3220/2004, ως προστατευόμενα νοούνται τα τέκνα που φοιτούν σε αναγνωρισμένες σχολές και εκπαιδευτικά ίδρυματα της ημεδαπής ή αλλοδαπής ή εκπληρώνουν τις στρατιωτικές τους υποχρεώσεις και δεν έχουν συμπληρώσει το εικοστό πέμπτο (25^ο) έτος της ηλικίας τους, καθώς και τα ανάπηρα τέκνα με αναπηρία εξήντα επτά τοις εκατό (67%) και άνω, ηλικίας από τεσσάρων (4) ετών και άνω, άγαμα, διαζευγμένα ή σε κατάσταση χηρείας, εφόσον δεν εμπίπτουν στις άλλες κατηγορίες ατόμων που

δικαιούνται παραλαβής επιβατικού αυτοκίνητου οχήματος με απαλλαγή από το τέλος ταξινόμησης. Η απαλλαγή του τέλους ταξινόμησης χορηγείται στις περιπτώσεις α', β', γ' και στ' του άρθρου 4 του παρόντος. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών καθορίζονται οι όροι, οι προϋποθέσεις και η διαδικασία για τη χορήγηση της ανωτέρω απαλλαγής.”.

2. Από την ως άνω διάταξη σαφώς συνάγεται ότι η προβλεπόμενη απαλλαγή χορηγείται στους γονείς ή γονέα με τρία ανήλικα άγαμα ή προστατευόμενα τέκνα, το σύνολο των οποίων (τέκνων) δύναται να είναι είτε ανήλικα, είτε προστατευόμενα τέκνα, είτε ανήλικα και προστατευόμενα τέκνα, από κοινού, δεδομένου ότι οι προϋποθέσεις αυτές του νόμου τίθενται διαζευκτικώς και όχι σωρευτικώς. Η έννοια του όρου ανήλικα τέκνα πληρούται με μόνη την ιδιότητα του τέκνου ως ανηλίκου, εφόσον, δε, δεν αναφέρεται στο νόμο άλλως, δεν αναιρείται εάν το ανήλικο τέκνο διαθέτει δικό του εισόδημα ή υποβάλλει φορολογική δήλωση κλπ. Η έννοια του όρου “προστατευόμενα” τέκνα προσδιορίζεται ρητώς και σαφώς στην ως άνω διάταξη του άρθρου 1 παρ.2 του Ν.3454/2006, εν αντιθέσει προς την διάταξη του άρθρου 12 του Ν.3220/2004 “Μέτρα αναπτυξιακής και κοινωνικής πολιτικής – αντικειμενοποίηση του φορολογικού ελέγχου και άλλες διατάξεις” (Α' 15), με την οποία η σχετική όμοια απαλλαγή από το τέλος ταξινόμησης το πρώτον εισήχθη για τους πολύτεκνους και στην οποία απλώς ανεφέρετο ο όρος “προστατευόμενα” τέκνα, χωρίς, όμως, και να προσδιορίζεται καθ' οιονδήποτε τρόπο.

Επομένως, ήδη, ως προστατευόμενα, πέραν των ανηλίκων αγάμων, τέκνα, ως προϋπόθεση εφαρμογής της διατάξεως του άρθρου 12 του Ν.3220/2004 περὶ απαλλαγής από το τέλος ταξινόμησης επιβατικών αυτοκινήτων οχημάτων, νοούνται τα φοιτώντα σε αναγνωρισμένες σχολές και εκπαιδευτικά ιδρύματα της ημεδαπής ή της αλλοδαπής ή εκπληρώνοντα τις στρατιωτικές τους υποχρεώσεις τέκνα, τα οποία δεν έχουν συμπληρώσει το εικοστό πέμπτο έτος της ηλικίας τους, ως και τα ανάπτυχτα τέκνα με αναπηρία 67% και άνω, ηλικίας από τεσσάρων ετών και άνω, άγαμα, διαζευγμένα ή σε κατάσταση χηρείας. Αυτονόητον, βεβαίως, είναι ότι μετά την εν λόγω ρύθμιση εκαλύψθη και το υπάρχον κενό του νόμου, όσον αφορά την έννοια του όρου “προστατευόμενα” τέκνα, για την εφαρμογή της σχετικής απαλλαγής επί των πολυτέκνων.

B) 1α. Εν προκειμένω στο πρώτο υποερώτημα του ως άνω ερωτήματος της ερωτώσης υπηρεσίας εκτίθενται τα ακόλουθα: Δυνάμει της προγενέστερης διάταξης του άρθρου 12 του Ν.3220/2004 προεβλέφθη, το πρώτον, η απαλλαγή από το τέλος ταξινόμησης των παραλαμβανόμενων από πολύτεκνους γονείς, οι οποίοι έχουν, κατά τον χρόνο της παραλαβής τέσσερα τουλάχιστον ανήλικα ή προστατευόμενα τέκνα, αυτοκινήτων για την μεταφορά προσώπων, με κυλινδρισμό κινητήρα μέχρι και 2000 κυβικά εκατοστά. Λόγω, όμως του υπάρχοντος στο νόμο κενού, όσον αφορά στον προσδιορισμό της εννοίας του όρου “προστατευόμενα” τέκνα, η υπηρεσία ανέτρεχε στην εφαρμογή της διατάξεως του άρθρου 7 του Ν.2238/1994, στην οποία αναφέρονται τα πρόσωπα τα οποία θεωρείται ότι βαρύνουν τον φορολογούμενο, θεωρουμένου ότι τα πρόσωπα αυτά προσομοιάζουν προς τα πρόσωπα της έννοιας του όρου “προστατευόμενα”. Πράγματι, στην τελευταία αυτή διάταξη αναφέρεται ότι ως πρόσωπα βαρύνοντα τον φορολογούμενο θεωρούνται, μεταξύ άλλων, “τα ανήλικα έγγαμα τέκνα”, “τα ενήλικα άγαμα τέκνα”, τα οποία δεν έχουν υπερβεί το εικοστό πέμπτο έτος της ηλικίας τους και σπουδάζουν σε αναγνωρισμένες σχολές ή σχολεία του εσωτερικού ή εξωτερικού” ή “τα άγαμα τέκνα, τα οποία δεν υπάγονται στην προηγούμενη περίπτωση, εφόσον υπηρετούν την στρατιωτική τους θητεία” (Άρθρο 7 παρ.1, περ. β', γ' και δ' του Ν.2238/1994). Η πρακτική αυτή, βεβαίως, εφηρμόζετο μέχρι και την έκδοση του νέου Ν.3454/2006, στην διάταξη του άρθρου 1 του οποίου η έννοια του όρου “προστατευόμενα” τέκνα, τόσον επί πολυτέκνων, όσον και επί τριτέκνων προσδιορίζεται σαφώς.

Ενόψει τούτων, ερωτάται, εάν περιπτώσεις οι οποίες δεν εθεωρείτο, κατ' άρθρο 7 του Ν.2238/1994, ότι βαρύνουν τον φορολογούμενο, επομένως, δε, κατά την εφαρμοζόμενη πρακτική δεν εθεωρείτο ότι υπήγοντο στην έννοια του όρου “προστατευόμενα” τέκνα, οφείλει να εξακολουθεί η υπηρεσία να μην τις θεωρεί και σήμερα, μετά την έκδοση του Ν.3454/2006, ως υπαγόμενες στην κατά την διάταξη του άρθρου 1 του Ν. 3454/2006 έννοια του όρου “προστατευόμενα” τέκνα, μολονότι κατά την έννοια του νόμου αυτού οι περιπτώσεις αυτές υπάγονται πλέον στην έννοια του όρου “προστατευόμενα” τέκνα. Ειδικότερα, ερωτάται εάν ανήλικο τέκνο, του οποίου το ετήσιο φορολογούμενο και απαλλασσόμενο εισόδημα υπερβαίνει αυτό των 1200 ευρώ (Άρθρο 7

παρ.2, εδάφ. 1 του Ν.2238/1994) ή ανήλικο τέκνο το οποίο αποκτά εισόδημα από εμπορικές ή γεωργικές επιχειρήσεις ή αμοιβές από την άσκηση ελευθερίου επαγγέλματος, ανεξαρτήτως του ποσού του εισοδήματος (Άρθρο 7 παρ.2 εδάφ. τελευταίο του Ν.2238/1994), το οποίο κατά την ως άνω πρακτική, επειδή εθεωρείτο ότι δεν βαρύνει τον φορολογούμενο, δεν εθεωρείτο “προστατευόμενο” τέκνο, θεωρείται “προστατευόμενο” τέκνο κατά την διάταξη του άρθρου 1 του Ν.3454/2006. Περαιτέρω, δε, ερωτάται εάν, ως εκ των ανωτέρω, η υπηρεσία οφείλει να απαιτεί, πλήν των λοιπών προβλεπόμενων δικαιολογητικών, και την υποβολή φορολογικών δηλώσεων.

Β. Υπό τα ως άνω εκτιθέμενα, σχετικώς με την ερμηνεία του άρθρου 1 παρ.2 του Ν.3454/2006, η έννοια του “προστατευόμενου” τέκνου προσδιορίζεται, πλέον, σαφώς στο νόμο. Επομένως, η πρακτική κατά την οποία η υπηρεσία ανέτρεχε στην διάταξη του άρθρου 7 του Ν.2238/1994, προκειμένου να προσδιορίσει την έννοια του όρου “προστατευόμενα” τέκνα του Ν.3220/2004, λόγω του υπάρχαντος κενού στο νόμο, είναι, βεβαίως, πλέον άνευ νοήματος.

Επομένως, το ανήλικο τέκνο θεωρείται ως “προστατευόμενο” τέκνο κατά την έννοια της διατάξεως του άρθρου 1 παρ. 2 του Ν. 3454/2006, ανεξαρτήτως εάν αυτό βαρύνει ή όχι τον φορολογούμενο γονέα του κατά τα προβλεπόμενα στον Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος, οπότε και η υπηρεσία δεν οφείλει να απαιτεί, πλην των λοιπών προβλεπόμενων δικαιολογητικών, και την υποβολή φορολογικών δηλώσεων.

Ζα. Στο δεύτερο υποερώτημα του ερωτήματος της ερωτώσης υπηρεσίας εκτίθεται εάν συνιστά επαρκές αποδεικτικό στοιχείο της φοιτητικής ιδιότητας του τέκνου είτε η βεβαίωση εγγραφής στο εκπαιδευτικό ίδρυμα, η οποία, όμως, εξεδόθη 2 και 3 μήνες πριν από την επίσημη έναρξη του ακαδημαϊκού έτους, είτε μόνον η βαθμολογία των εισαγωγικών εξετάσεων, εν συνδυασμώ προς τις βάσεις εισαγωγής, οι οποίες ανακοινώνονται από το Γιπουργείο Παιδείας και από τις οποίες προκύπτει η εισαγωγή του τέκνου σε κάποια αναγνωρισμένη σχολή ή εκπαιδευτικό ίδρυμα της ημεδαπής.

Σύμφωνα με το άρθρο 9 της Φ. 253/28934/136/30.3.2006 “Πρόσβαση των κατόχων απολυτηρίου ενιαίου Λυκείου ή άλλου τύπου Λυκείου στην τριτοβάθμια

A photograph of two handwritten signatures. The signature on the left is a stylized 'M' with a small '5' above it. The signature on the right is a more fluid, cursive style.

εκπαιδευση” απόφασης της Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων (Β'391): “1. Για την εγγραφή του ο εισαγόμενος ή νομίμως εξουσιοδοτημένος ιδρόσωπο, καταθέτει στη γραμματεία της σχολής ή του τμήματος τα ακόλουθα δικαιολογητικά: α) Αίτηση για εγγραφή β)... 2. Η γραμματεία, κατά την εγγραφή, ελέγχει και αντιπαραβάλλει τα στοιχεία αυτών που προσέρχονται για εγγραφή με το ατομικό δελτίο επιτυχίας τους και επίσημο αντίγραφο του ονομαστικού πίνακα”.

3. Από τα ως άνω εκτιθέμενα συνάγεται ότι συνιστά επαρκές αποδεικτικό στοιχείο της φοιτητικής ιδιότητας του τέκνου η εγγραφή σε σχολή ή τμήμα σχολής. Αντιθέτως, η βαθμολογία των εισαγωγικών εξετάσεων, εν συνδυασμώ προς τις βάσεις εισαγωγής, οι οποίες ανακοινώνονται από το Υπουργείο Παιδείας και από τις οποίες προκύπτει η εισαγωγή του τέκνου σε αναγνωρισμένη σχολή ή εκπαιδευτικό ίδρυμα της ημεδαπής, δεν συνιστά αποδεικτικό στοιχείο φοιτητικής ιδιότητας, αφού το ατομικό δελτίο επιτυχίας του εισαγομένου και το επίσημο αντίγραφο του ονομαστικού πίνακα αποτελούν προϋπόθεση της εγγραφής του σε σχολή ή τμήμα σχολής (βλ. άρθρο 9 παρ. 2 της ως άνω απόφασης της Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων).

Επομένως, η βεβαίωση εγγραφής και μόνο στο εκπαιδευτικό ίδρυμα συνιστά επαρκές αποδεικτικό στοιχείο της φοιτητικής ιδιότητας.

Γ) Μετά απ' αυτά, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (τμήμα Β') γνωμοδοτεί ομοφώνως, ότι στα τεθέντα ερωτήματα προσήκουν οι ως άνω απαντήσεις.

ΘΕΩΡΗΘΙΚΕ

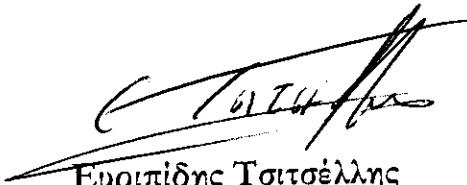
Αθήνα, 23-5-2008

Ο ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ

Αλέξανδρος Τζεφεράκος
Αντιπρόεδρος ΝΣΚ

Ο ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ

Ευριπίδης Τσιτσέλλης
Πάρεδρος ΝΣΚ